

PESTPROTOCOL

INLEIDING

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken.

Daar zijn wel enkele **voorwaarden** aan verbonden:

- Iedereen dient ervan doordrongen te zijn, dat pestproblemen een negatieve invloed hebben op de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de leerling.
- Het pestgedrag binnen een groep heeft zowel een negatieve invloed op het welbevinden van het individuele kind als op het pedagogisch klimaat binnen de groep.
- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers.
- Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de directie en evt. inbreng in de Interne Zorgcommissie nodig.
- Er is een vertrouwenspersonen aangesteld.

Definitie

Pesten is het langdurig/herhaaldelijk uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door een persoon/groep tegen één of meer medeleerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Vormen van pesten

Dit zijn voorbeelden van pesten. Er zijn ook nog andere voorbeelden te noemen.

- stukmaken, afpakken en/of verstoppen van eigendommen
- naropen, uitlachen en/of belachelijk maken
- schelden of scheldnamen geven, dreigen
- nadoen, imiteren, bij voorkeur sterk overdreven

- uitsluiten van groepsspel of sportactiviteit, doodzwijgen
- fysiek geweld
- afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven of iets voor de pester te doen
- digitaal pesten, via e-mail, chats, sms, telefoontjes.

Verschil tussen pesten en plagen

Bij plagen is er sprake van incidenten en van een gelijke machtsverhouding. Er is geen winnaar of verliezer en het slachtoffer is in staat zichzelf te verdedigen. Het slachtoffer loopt geen (blijvende) psychische en/of fysieke schade op.

AANPAK VAN PESTEN

Preventief

- Schoolcultuur/groepsklimaat.

Hieronder vallen alle maatregelen die door directie en leerkrachten genomen worden, waardoor de sfeer op school en het pedagogisch klimaat in de groep verbeteren.

Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Als school willen wij uitdragen en voorleven dat wij veel waarde hechten aan de kracht van het woord.

- Stimuleren van voorbeeldgedrag leerkrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

- Een goed leerlingvolgsysteem en leerlingbegeleiding.

Op jaarbasis worden alle kinderen met de IB-er besproken. Leerlingen die herhaaldelijk betrokken zijn bij pesterijen kunnen hiervoor op school meedoen aan een SOVA-training. Dit gebeurt in overleg met de cursusbegeleider/ster en met toestemming en medewerking van de ouders.

- Het hanteren van duidelijk gedragsregels.

Een effectieve methode om pesten binnen de perken te houden of te stoppen, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

1. Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
Niet slaan, schoppen, bijten, krabben, etc
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
4. Uitlachen, roddelen en kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
5. Niet aan spullen van een ander zitten.
6. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen.
7. Niet opzettelijk iemand pijn doen, niet met woorden, niet met daden.
8. Opwachten buiten school, achterna zitten is beslist niet toegestaan.
9. Probeer zelf een ruzie met praten op te lossen. Ga anders naar je groepsleid(st)er.

Om het voor de kinderen duidelijker en positiever over te brengen, hanteren we de volgende **LEEFREGELS**:

1. Ik en jij, iedereen hoort erbij.
2. Aardig zijn, dat is fijn.
3. Help een ander, samen kun je meer.
4. Samen spelen, samen delen.
5. Ik hoor nee, dan stop ik ermee.
6. Ik ruim op, dat is top.
7. Op de gang rustig zijn, dat is voor iedereen fijn.
8. Wij hebben respect voor.....

Curatief

Signaleren pestgedrag.

Allereerst is het signaleren van pestgedrag niet altijd even gemakkelijk. Het gebeurt vaak achter de rug van de leerkracht om en soms onderhuids.

In dit opzicht is het belangrijk dat de kinderen weten dat zij ook een verantwoordelijkheid hebben om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. De regel van "klikken" is hier niet van toepassing. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Om meer zicht te krijgen op de verhoudingen tussen de leerlingen onderling in de groep kan een sociogram worden afgenomen. www.sociogram.nl

De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Het is dus niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij pestgedrag zullen in eerste instantie de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders.

ONZE DIRECTE AANPAK BIJ PESTGEDRAG EN RUZIE

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

- Stap 1: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- Stap 2: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
- Stap 3: Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag benoemt de leerkracht duidelijk het gewenste gedrag en houdt een gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt.
- Bij ernstige overtredingen wordt er een notitie gemaakt in Parnassys**, de ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.
- Stap 4: Afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag worden de ouders geïnformeerd en kan hem/haar sancties worden opgelegd.
- Stap 5: Bij verdere herhaling voert de leerkracht een gesprek met de directeur en/of IB-er over passende maatregelen. De leerkracht en/of directeur/IB-er voeren deze maatregelen uit en de naleving wordt regelmatig geëvalueerd. Dit kan bijv. een eventuele sova-training tot gevolg hebben.
- Stap 6: Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.
- Stap 7: Indien het pestgedrag hierna nog blijft plaatsvinden vindt altijd een gesprek plaats met de directeur en kan deskundige hulp worden ingeschakeld bij externe instanties zoals: de schoolarts van de GGD, HCO of schoolmaatschappelijk werk.
Er kan voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

**Let op! Bij extreem grensoverschrijdend gedrag wordt gestraft!
Dit kan uitsluiting van activiteiten inhouden en zelfs schorsing (door de schooldirectie) of verwijdering van de school (door het bestuur).**

ONZE PLANMATIGE AANPAK BIJ PESTGEDRAG

Komt het pestgedrag in een bepaalde groep veelvuldig voor, dan kiezen we naast de hier bovenstaande directe aanpak voor een planmatige aanpak. Hiervoor kunnen passende projecten aangeschaft worden.

Voorbeelden hiervan zijn het kanjerproject, het project Pesten, etc.

Deze projecten gaan meestal in op de gevoelens en houding van de gepeste leerling, de pester en de meelopers.

ADVIEZEN AAN DE OUDERS VAN ONZE SCHOOL

Ouders van gepeste kinderen:

- Houdt de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn schouderklopjes kan zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans om pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
  - Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:
    - Een problematische thuissituatie
    - Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
    - Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
    - Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
    - Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.